

Oblici, elementi i mjerila provjeravanja i ocjenjivanja učenika (Sociologija, Politika i gospodarstvo):

OBLICI su:

- izrada pisanih praktičnih zadataka – vježbe, domaće zadaće
- pisane provjere znanja
- razgovori i ispitivanje (individualno i skupno)

ELEMENTI za predmet Politika i gospodarstvo su:

1. usvojenost temeljnih koncepata političke i ekonomske pismenosti
2. vještina primjene naučenih koncepata

ELEMENTI za predmet Sociologija su:

1. usvojenost znanja
2. razvoj vještina

- **usvojenost temeljnih koncepata političke i ekonomske pismenosti** (Politika i gospodarstvo) / **usvojenost znanja** (Sociologija) - Ocjena iz usvojenosti sadržaja (znanja) rezultat je usmenog razgovora i ispitivanja učenika. Obavlja se u načelu na početku sata, kako bi nastavnik postavljanjem odgovarajućih pitanja zainteresirao učenike, te ih uveo u nastavno gradivo koje će se učiti na tom satu. Učenici se mogu sami javiti za usmeno ispitivanje ili će ih prozvati nastavnik.

Tijekom školske godine učenicima će se znanje provjeravati pisanim putem triput – jednom u prvom i dva puta u drugom polugodištu, a zadatak je povratna informacija nastavniku o stupnju usvojenog i primijenjenog prethodnog gradiva. Pisano provjeravanje najavljuje se u skladu s Pravilnikom o ocjenjivanju.

- **vještina primjene naučenih koncepata** (Politika i gospodarstvo) / **razvoj vještina** (Sociologija) - Učenici tijekom godine rješavaju i pišu praktične zadaće, samostalne radove, a rezultat je ocjena iz primjene sadržaja.

Isto tako, učenici će biti ocijenjeni zbog svog načina i kvalitete sudjelovanja u nastavi, redovitog rješavanja i pisanja domaćih zadaća, nazočnosti na nastavi, suradničkog učenja i timskog rada te korištenja dodatnim izvorima znanja, a što također može rezultati ocjenom iz sudjelovanja u usvajanju nastavnih sadržaja.

Pri numeričkom ocjenjivanju uspješnosti učenika ocjena iz elementa „**usvojenost temeljnih koncepata političke i ekonomske pismenosti**“ (Politika i gospodarstvo) / „**usvojenost znanja**“ (Sociologija) za ocjenu:

- **odličan (5)** znači da učenik:
  - u potpunosti i s razumijevanjem odgovara na postavljena pitanja i pokazuje da je savladao nastavne sadržaje te ih može ih povezati sa sadržajima iz drugih nastavnih predmeta, kao i dati vlsamostalne primjere iz svakodnevnog života i primijeniti stečeno znanje; pri odgovaranju nisu potrebna potpitanja, a učenik svojim riječima može objasniti nastavni sadržaj na vlastitim primjerima;

- analizira i kritički propituje/ispituje
  - u pismenoj će provjeri znanja imati od 90 do 100% riješenosti, a bit će sposoban samostalno izlagati i raščlanjivati materijalne činjenice kao i logički ih povezivati i vrednovati
- **vrlo dobar (4)** znači da učenik:
    - ima potpuno znanje, u odgovorima daje objašnjenja, poznaje smisao rada, ali mu je potrebna pomoć pri primjeni stečenog znanja; učenik većinom navodi primjere iz udžbenika, no sposoban je i dati samostalne primjere
    - uspoređuje i objašnjava na zadanim primjerima
    - u pismenoj će provjeri znanja imati od 75 do 90% riješenosti;
- **dobar (3)** znači da učenik:
    - poznaje gradivo i prikladno ga izlaže, razumije i poznaje radne postupke, razumije nastavne sadržaje, može objasniti i opisati pojedine pojmove, ali mu je potrebna pomoć; potrebna su potpitanja da bi odgovorio, bez kojih većinom ne može navesti primjere za određene nastavne sadržaje; na postavljena pitanja daje točne odgovore, služi se opisom i razlikuje pojmove i koncepte
    - u pisanoj će provjeri znanja imati od 60 do 75% riješenosti;
- **dovoljan (2)** znači da učenik:
    - poznaje i prepoznaje osnovne dijelove nastavnih sadržaja, ali se slabo snalazi; ne može samostalno objasniti zadani pojam, niti dati definiciju ili primjere; zbog toga što zna samo dio nastavnih sadržaja, koristi opise u objašnjavanju pojmova, ali improvizira u izlaganju i radi bez sustavnosti. Učenik reproducira, nabraja, navodi, uočava nastavne sadržaje no radi bez zalaganja
    - u pisanoj će provjeri znanja imati od 50 do 60% riješenosti;
- **nedovoljan (1)** znači da učenik:
    - nije savladao osnove nastavnih sadržaja, ne može ih primjeniti niti povezati s primjerima iz svakodnevnog života; ne poznaje činjenice i radne postupke, šuti i ne sudjeluje u radu, pogrešno tumači nastavne sadržaje i radne postupke.
    - u pisanoj provjeri znanja imat će manje od 50% riješenosti.

Pri numeričkom ocjenjivanju uspješnosti učenika ocjena iz elementa „**vještina primjene naučenih koncepata**“ (Politika i gospodarstvo) / „**razvoj vještina**“ (Sociologija) za ocjenu:

- **odličan (5)** znači da učenik:
    - potpuno, uredno, kvalitativno i kvantitativno izrađuje pisane i praktične zadatke, vježbe, vlastite prezentacije, te pokazuje kreativnost, samostalnost i sposobnost prosudbe nastavnih sadržaja i činjenica, i u stanju je da radom uoči značenje, protumači i prikaže zakonitosti u radu
    - učenik je marljiv i redovito i kontinuirano aktivan u diskusijama na satu
    - učenik redovito piše domaće zadaće i svoje obveze izvršava prema dogovoru i na vrijeme
    - koristi dodatne materijale u radu i informacije koje je samostalno prikupio
- **vrlo dobar (4)** znači da učenik:
    - potpuno, uredno, kvalitativno i kvantitativno izrađuje pisane i praktične zadatke, vježbe, vlastite prezentacije; sposoban je raspravljati o usvojenim nastavnim sadržajima, uspoređivati činjenice i donositi zaključke
    - na satu je aktivan i redovito i kontinuirano sudjeluje u svim fazama nastavnog sata

- redovito piše domaće zadaće

- **dobar (3)** znači da učenik:
  - potpuno, uredno, kvalitativno i kvantitativno izrađuje pisane i praktične zadatke, ali ne može ih vrednovati i složiti u novu cjelinu.
  - povremeno sudjeluje u raspravama, a odgovara kad je prozvan
  - povremeno ima napisane domaće zadaće

- **dovoljan (2)** znači da učenik:
  - kvalitativno i kvantitativno izrađuje pisane praktične zadatke, zna ih odrediti i objasniti, ali djelomično i bez sustavnosti i mogućnosti primjene u rješavanju problema
  - nije aktivan na satu, odgovara samo kad je prozvan, ne nosi redovito pribor, u radu je nesamostalan i nesustavan
  - povremeno piše domaće zadaće; sa domaćim zadaćama kasni ili su nepotpune

- **nedovoljan (1)** znači da učenik:
  - ne ispunjava praktične i pismene zadatke, nema izrađene pisane i praktične zadatke, nije sudjelovao u izradi tih zadataka i vježbi, ili pogrešno ispunjava zadatke
  - na satovima u raspravama nije aktivan, šuti i nije zainteresiran za rad i suradnju
  - vrlo često nema pribor i neredovito (vrlo rijetko) piše domaće zadaće